

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 63. ANULU XVII.

Sabiu, in 10/22 Augustu 1869.

Telegrafulu ese de doue ori pe septimana: joi'a si Dominec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratiile se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Eveneminte politice.

Dietele de dincolo de Lait'a se voru deschide la terminulu alesu de tierile respective. Tote se voru deschide intre 12 si 23 Septemvre st. n.

Confiniele militare suntu de multu obiectu de desbateri seriose in cercurile competente. Cestiunea se vede acum ca a inaintatu binisioru, pentru ca celimu in mai multe diuarie sciri diverse despre dens'a. Asi'a cetimu, ca „Presse“ a primitu sciri telegrafice din Pest'a si din Agram despre disolverea regimentelor 5 si 6 (Varasdinu-Kreutz si Varasdinu-St. Georg.) si incorporarea tienuturilor acestor'a la Croati'a civile. Deca conferamu scirile din isvorele diverse, vedemu ca grabirea disolverei se atribuie ministrului presiedinte din Pest'a. Ba se dice, ca asup'a ministeriului imperialu de resbelu a avutu impregiurarea acest'a o influentia supriindictorie. Mai departe diferescu si in privintia procederei opiniunile, pentru ca, pre candu diuariele unguresci din Pest'a saluta „inceputulu“ deslegarei acestei „cestiuni adiose“, in Vien'a opinieza, si inca diuarie, de cari putemu presupune cu tota sigurantia ca stau apröpe de regimu, ca deca se disolvla confiniile, sa se disolve dintr'odata tote. Totu in privintia acest'a ne spune „Osten“ ca se astepta la Vien'a o deputatiune carea va protestä in modulu celu mai energicu in contra ori carui felu de incorporare, vina acest'a din parte magiara seu croata. Astefelu de idei nutrite in sinulu confiniiloru se vede ca suntu cunoscute la Vien'a si se spune, ca nu au lipsitu de a li se vedé si pana acum impressiunea facuta acolo si inca chiaru in cercurile curtiei.

Partid'a natiunale cehica din Boemi'a, deca suntu telegramele din Prag'a adeverate, incepe a fi parasita de clericali si feudali. Urmärirele mai departe ne voru arata deca este asi'a. Declaratiunea ce o face partid'a de a se invoi la unu parlamentu centralu, deca va consimti la acest'a si Ungari'a si Croati'a, pastrandu autonomia regatului, pare unu pasu catra concessiuni cu starea presenta a lucruriloru.

Imperatulu Napoleonu III. in diu'a de 15 Aug. n., carea este totu odata si a sut'a aniversaria dela nascerea lui Napoleonu I. a emisu o amnestia generale pentru toti judecatii pana in acea di si pentru acei ce suntu amenintiali de judecata in urm'a vre unoru crime seu delicta politice; pentru afaceri de presa; pentru delicta si transgressiuni in adunari publice si coalitiuni; in afaceri vamali etc., afara de crimele si delicta ordinare. Ceea ce inca e de insemnatu la decretulu care cuprinde amnestia celoru de mai susu este, ca porta contrasemnatu'a tuturor ministriloru. Alte decrete se referescu la armata, la flota. Unele grupe de desertori (fugari) si de acci cu partari rele se agratiéza de totu. Altor'a li se pune unu terminu corespundietoriu spre a se puté reintörce. Mai publica diuariulu oficiale si altu decretu, prin care se introduce contrasemnatura la decretele prin cari se convöca senatulu, corpulu legislativu s. alt.; asemenea se publica si mai multe denumiri in legiunea de onöre.

Aru cugetä cineva ca actele aceste de gratia ale imperatului Napoleonu au produsu unu entusiasmu generale, inse nu e asi'a. Diuariele opusetiunei franceze se impartu in doue categorii, unele saluta evenimentulu dreptu de unu inceputu a unei ere noue constitutionali in Franci'a, altele privescu in acestu evenimentu o slabiciune.

Se dice ca in locul maresialului Niel va veni la ministeriulu de resbelu maresialulu Mac-Mahon, iera altiä dicu ca generalulu Leboenf.

Opusetiunea din Romani'a anuciase, ca intre guvernulu de acolo si alu Austro-Ungariei s'au in-

cheiatu tratate de stradiiune la casuri candu criminalii de acolo voru fi fugitu incöce si vice-versa. „Adunarea natiunale“ e in pusetiune de a deminti scirea acest'a. — Agentulu Romaniei pentru Vien'a, Berlinu si St. Petersburgu si a datu demissiunea, carea pana acum inca nu e primita. Asemenea scire s'a respanditu si despre dlu Dim. Sturza agentulu romanu dela Constantinopole

Delegatiunea senatului imperialu.

(Urmare din sied. din 9 Aug.)

Dr. Sturm: Intrandu in desbateri, trebuie sa facu mai inainte de tote pentru mine si pentru amicii mei germani unu apelu la patriotismulu austriacu, ce trebuie sa insufletiesca pre fia-care reprezentante alu poporului si sciu ca-lu si insufletiesca. Deca asta cine-va lucru cuviinciosu, a atacä prin ömeni platiti din fondulu de disopositiune, pre unii delegati din partea opusetiunei, si a face patriotismulu loru suspiciosu, facea, tréca duca-se; insa aici in acest'a sala nu trebuie sa créda nimenea, ca suntemu pentru o astfelu de politica, care vatema cum-va demnitatea si onörea patriei nostre celei atätu de scumpe, o atare politica nu a spriginitu nici unulu din amicii mei, si eu nu-su acela, carele sa o spriginéca.

Noi de presentu nu ceremu o alipire de Germani'a, nici o legatura mai strinsa cu Germani'a, ci ceremu numai o pace adeverata si sincera cu Germani'a, dupa cum corespunde nu numai intereselor austriaciloru germani, ci intereselor tuturoru popörelor din Austri'a. A trecutulu acele tempuri, in cari numai singuri ministrii purtau politica. De-si dara dinasti'a Prussiei are placere a merge mäna in mäna cu Russi'a, scimu, ca poporulu prussianu e sörté contrariu unei aliantie cu Russi'a, si chiaru ministriulu Prussiei, alu carui Cesarismu se póte cunöce astadi din mai multe impregiurari, a trebuitu sa o marturiséca de repetite ori, ca aliantia cu Russi'a e in contra vointiei populatiunei prussiane.

Noi de Russi'a, de carea s'a pomenitu mai de multe ori, nu avemu a ne teme, deca vomu fi aliati si in amicitia cu Germani'a, ci din contra, deca ne vomu alaturä länga Franci'a, silimu pre Prussia a se aliä cu Russi'a.

Vorbitoriulu se indoiesce, deca, dupa cum s'a spusu, Prussia nu aru voi sa se impace, si se incerca a dá publicatiuniloru oficiöse ale Prussiei o colóre mai fromösa.

Amu cetitu in dilele acestea, continua elu, intr'unu diuariu oficiösu, ca Austri'a n'a incetatu nici odata de a fi tiéra germana si de aceea nu se póte presupune de noi, ca vomu favori supremati'a Prussiei in Germani'a. Acest'a nu crede nimenea, ca o aru face regimulu, din contra, noi ceremu cá regimulu se sustiena status quo, insa in amicitia; pentru ca unde sa ésa cu politic'a statului quo de acum? E ne va instrainä cu tempulu, nu numai de guvernele germane, ci si de poporulu germanu, si seu va trebui, sa incetämu, de a fi germani seu cá nisee copii nefericiti vomu aduce regimulu in perplessitati fatale.

De nimic'a nu me ferescu mai tare, decätu, a atacä cum-va onorat'a persöna a ministrului comunu de esterne, nici odata nu mi-a trecutü prin minte, de a me indoi despre cugetele cele loiale ale Escelentiei sele, ci voiamu numai, sa aretu o cuprindere a situatiunei diferita de a sea, si sa-mi esprimu dorinti'a, cá Austri'a sa se lase de politic'a de cabinetu si sa tréca la politic'a de interese.

Delegatulu Dr. Kaiser dice intre altele, ca desvoltarea in Germani'a nu e gat'a, ci e inca in crescere si e detori'a nötra a ajutä acest'a cre-

scere, cá sa fia o desvoltare germana, iera nu, cá sa fia o desvoltare spre marirea puterei prussiane.

Delegatulu Dr. d. Figuly dice intre altele, ca politic'a popöreloru nu e alta, decätu pace, progresu, bunastare, umanitate si impretinire a tuturoru cetatieniloru din statu, fia de ori-ce limba si natiunalitate; cáci popöreloru nu au ura unulu contra celui-laltu, suntu atitiaté la ura si acum se vedu rodurile cele triste.

De aceea recomanda dlui cancelariu imperialu politic'a, ce o cere mai intäiu binele popöreloru. (Aplause.)

Delegatulu profesoru Dr. Neumann intre altele dice: ca pre länga tote tractatele diplomatice (dela Prag'a) cele noue milliöne de germani, cari forméza simburile populatiunei din Austri'a, nu se voru puté scöte din Germani'a.

Li se imputa germaniloru, ca umbla dupa suprematia, dara cantändu cine-va la purtarea fatia cu germanii din Prag'a, Laibach si in alte locuri, acesta impulare suna mai multu cá ironia decätu serio-sitate.

Limbagiulu cancelariului imperialu in depesiele adresate la Berlinu lu aflä vorbitoriulu cu totulu pré finu si moderätu, aru fi poffitu sa fia mai grosolanu. (Iaritate.)

Delegatulu cavaleru de Arneith prin presentia solului Prussianu in Vien'a, a bar. de Werther, n'a voitü se demüstreze neaplecarea Prussiei spre impacierea, dupa cum l'a intielesu Dnu Dr. Sturm, ci aplecarea Austriei spre impaciere.

Delegatulu deputatu Helfferstorfer Inca e de parerea unu antevorbitoriu, de a observä guvernulu fatia cu Rom'a o politica bländ; ce se tiene de Germani'a deosebesco intre Germani'a si Prussia. Arata din istoria, ca Prussia nice odata n'a fostu aliatu sinceru alu Austriei, fara numai candu a avutu lipsa de ajutoriulu ei, totusi sa se intre-tiena o politica amicabile fatia cu acest'a tiéra, pana va arata sinceritate, dara Austri'a se nu umble dupa amicitia ei in modu dejositoriu.

Cu tote ca prin pacea dela Prag'a s'a taiatu amesteculu Austriei in Germani'a, totusi legatura spirituale a ramasu, la care se va adauge de sine si cea esterna, formale

Austri'a nu are de a urmä fara o politica de pace inafara si in launtru. De s'aru aliä Austri'a cu Prussia, seu cu Franci'a, resbelulu aru fi gat'a; de aceea sa nu se alieze cu nice un'a, ci sa-si caute de interesele séle. (Aplause.)

Cancelariulu imperialu contele Beust: detori'a, ce amu de a participä la desbateria de astadi, mi apöre la prim'a vedere a fi de unu modu neobiciunutu. Unu ministru trebuie sa fie pregatitu de regula pentru atacuri, ce-i provinu, candu face propuneri unu corpu de reprezentanti, Mi se pare, ca objectiunile, ce amu ale combato astadi, suntu de acelea, care suntu totudéun'a urmärirele, cá sa nu dicu togmai echoulu atacurilloru éscate in afara.

Multiamescu din inima acelor'a, cari au vorbitu pentru mine, dar de asemenea multiamescu si acelor'a, cari mi dau ocaziune, de a me rectificä. Mi cunoscu pré bine responsabilitatea mea, decätu sa me indestulezu cu increderea, ca majoritatea acestei inalte adunari nu mi va denegä concessiunile ce-rote si nu'mi va detrage póte nice increderea sea. Mi tienu de stricta detorintia, de a infruntä tote neliniscirile neintemeiate. Acest'a va fi detorinti'a mea: me voiü silü a aduce preste totu lucrurile la privire liniscita si nepartinitöre, si de mi va succede acest'a, voru peri de sine unele singularitati conturbatöre, cari mi se pusera in cale in cele din urma si care a le ilusträ mai de apröpe nu mi pare nice in folosulu lucrului, nice pré cuviinciosu pentru demnitatea desbaterii.

Nu se p^ote denegá, ca delegatiunile s'au adunatu sub impregiurá, in cari nu se ivescu nici unu feliu de incurcatori dinafara. Unica cestiune, care fára causa li se parea la cátiua dintre politici unu norisoru negru, adeca diferinta belgica-franceza, s'a domolitu in linisee si de atuncea n'amu mai avutu alta incurcatura noua.

Contele Beust trece la cartea rosia, amintesc despre acordulu generale, cu care s'a primitu acé-s't'a si se mira cu dreptu de insultele, ce i s'a arátatu din unele párti. Intre altele dice: „Pentru ce nu se intempla asemenea cu cartea venata din Angli'a? Pentru ce nu se intempla, cá la estrea unu tomu nou se strabata unu strigatu sgomotosu in lume, cá cându s'aru fi arátatu pre acele locuri unu omu periculosu, care trebuye persecutatu? (Claritate.) Dá, dicu unii, ca cartea venata e altu-ceva. Acé-s't'a sum resolutu a o combate. Cártille vinete engleze nu crutia, ba adese contienu atacurile cele mai grele.

Form'a, dupa cum dísei, nu p^ote fi, cáci credu ca depesiele nóstre n'au mai putiena finétia in forma si blandetie in espressiuni, cá cele engleze. Asiá dara care este cauza, de cártiei venete engleze se da buna pace? Caus'a e simpla aceea, ca se scie, ca parlamentulu englezu cere cartea venata si ca regimulu nu se cugeta, si nici ca p^ote eugelá la aceea, cá sa-o sisteze; cându va fi latita acésta cunoscutia si la noi mai tare, atunci, — fiti asigurali — ca se voru lasá ómenii de cugetulu, de a ne luá in nume de reu cartea rosia, si spre acé-s't'a numei — o sciu — suntu intentionate tóte atacurile.

Domniloru! A trebuitu sa facu acésta digresiune, pentru cá sa dau respunsulu la multe atacuri, ce s'au auditu astadi, cari dovedescu nemul-tiamire si nelinisee din cauza ca amu venitu in atin-gere neplacuta cu unu regimu strainu. Acé-s't'a, domniloru, nu se p^ote incungiurá. Déca dicu cátra cineva, ca sa mérga afara prin mediulocu multimei, si se lovesce ici colea de cineva, e pré mare pretensiune, a cere, cá sa se misce si acolo cá intr'unu salonu. Asiá este si consecuintia pu-blicitátiei. Déca voimu publicitatea, trebuye sa suferim si consecuintiele ei. Eu din parte-mi o facu acé-s't'a fórté bucurosu, dar cugetu si la aceea, ca consecuintiele publicitatiei se voru luá in conside-rare la judecarea despre consecuintiele cártiei rosie. Ba mergu inca si mai departe.

Pracs'a cártiloru rosie — iau aici espressiunea in genere, colórea n'are de a face nemica — aru putea se delature neintielegeri, si sa aduca intie-legeri, déca aru aflá o primire mai estinsa. S'a recunoscutu adesea, ca pentru pressa nu este co-rectivu mai bunu decâtu tribun'a parlamentare, de asemenea sum si eu de parere, ca cartea rosia — vorbescu aici totu despre genu si nu despre specie — aru puté deveni fórté lesne o tribuna diplomatica, carea aru fi asemenea unu correctivu fórté bunu pentru politic'a diuaristica in politic'a esterna. Pen-tru ce nu p^ote fi, si pentru ce nu se p^ote intem-plá, cá in contra unei depesie, a cárei efeptuiri suntu combatute, sa se aduca contra-arguminte prin o alta depesia, ce se va dá asemenea publicitatiei? Pentru esemplu aducu inainte o depesia, ce aparú in cartea rosia din urma si dete ansa la multa vorbire. A fostu o depesia indreptata cátra ambasad'a nóstra din Londonu si in care se dice, ca ne-amu simit fórté fericit si ne-amu bucurá fórté multu, de a merge pre o cale cu Prussi'a in cesti-unile orientale. Acum sa ne cugetámu, ca aru fi urmatu unu respunsu la acésta depesia in modu diplomatice; firesce ca acestu respunsu nu aru fi pututu fi conceputu intr'unu stilu óresi-care ofici-osu, cându aru fi sunatu cam in chipulu urmatoriu: In nr. 2 a asiá numitei cárti rosie se afla o de-pesia cátra ambasadorulu austriacu din Londonu, in care se afirma, ca Prussi'a se propune Austriei in Orientu.

„Póte e cunoscutu, ca cancelariulu imperialu ala Austriei pre cându erá ministru in Sacson'a, s'a destinsu de repetite ori prin cugete ostile fatia cu Prussi'a. Placerea acestui barbatu, de a se ocupá de tóte si de a serie multu i daschide pre terenulu acé-s't'a unu cámpu roditoriu pentru activitatea sea; afara de acé-s't'a e, dupa cum se scie, o códa a cabinetulu francezu si de aceea nu trebuye, alt'a decâtu sa se scie acé-s't'a si indata acea afirmare se nimicesce si depesia apare ceea ce este, adeca o intriga.“

In modulu acé-s't'a nu p^ote suná nicedecum depesi'a; dara de aru fi mai moderata, de s'aru

demustrá, ca parerea regimulu din partea acé-s't'a nu e intemeiata, atunci ministru, informatu mai bine de siguru aru putea recunósce erórea si vorbirea in foile publice aru fi fára patima si drépta si prin acé-s't'a aru contribui la intielegere, in locu de a o ingreuiá, cum se intempla acum'a. Si déca in-tr'adeveru se aru teme cineva de a pasi pre calea unei procederi contradictorie, atunci aru fi totudé-un'a posibilu, de a se esplicá pre cale diplo-matica, in locu de a se dusimani pre cea pu-blicistica.

Aducu numai aminte, ca intr'o depesia in a dóu'a carté rosia se afla unu locu, carele a fostu fórté necomodu si fórté neplacutu pentru unu regi-mu, cu care de atuncea amu intratu in relati-unile cele mai amicabile si mai intime.

Se escá o cártá epistolarie care mediuloci o intielegere pacifica si nabusi unu resbelu diuari-cticu. Potu adauge, ca acésta procedere, dupa cum a fostu observata, a conferitu multu la cástigarea acelor relatiuni intime si bune, in care stámu de atuncea cu regimulu acel'a. Pentru ce óre, in-trebu acum'a, nu s'a pututu urmá astfelu si in alte párti?

Vorbitoriulu trece lá alte „nelinisciri“, cari le tiene de o insemnatare mai seriósa; aceste nelini-sciri suntu impreunate cu cuprinsulu cárti-ciei rosie.

Potu amintí inca odata, dice elu, ca si cartea rosia a trei'a a facutu o impressiune liniscitóre, si ca opiniunea publica, dupa cum s'a arátatu in o parte mare a pressei europene, a fostu aceea, ca intr'ans'a se afla o politica adeverata de pace. Acé-s't'a inse nu me p^ote impedeá, de a nu satisface contra-observatiuniloru acelor'a, ce se facura de atuncea. Acéste observatiuni suntu de trei feliuiri, adeca, voru a aflá: amestec nefolositoriu in afacerile germáne, o deosebita inclinare spre Franci'a si deosebita instreinare de Prussi'a.

Asiá dara, domniloru, ce se atinge mai inteu de amestecarea in afacerile germáne, trebuye sa marturisescu, ca nu sciu, cum se p^ote argumentá acésta imputare, ce s'a facutu astadi de repetite ori, prin documente din cartea rosia. Dreptu ansa la acé-s't'a nu potu aflá fára numai depesi'a tramisa la München si Stuttgart. Dar ai crede, ca e im-possilu, de a formulá infrenarea mai chiaru si mai hotarítu, de cum se faci in depesi'a aceea. Pa-cea dela Prag'a si formarea unei confederatiuni de Sudu, ce se deduce din aceea-si, suntu tractate curatu numai din punctu de vedere de a sustiené pacea comuna. Nici unu cuventu nu se afla in trens'a, din care s'aru putea deduce o pressi-une séu ceva feliu de amenintiare si trebuye sa amin-tescu inca cu deosebire, ceea ce nu se p^ote cu-nósce din depesi'a presinta, ca o depesia de mai inainte din anulu 1867, la care se referesce césta presinta, a intónatu espressu, ca, déca gu-vernele Germaniei de Sudu aru hotári a in-cheiá o astfelu de federatiune, Austri'a nu va stá in nice o legatura si in nice o relatiune cu ace-ea-si. Acé-s't'a s'a facutu bine cunoscutu si intr'alte párti, si in Berlinu, si marturisescu sinceru, de-si nu voi sa vorbescu iéras-si despre o prevenire séu neprevenire, ca indemnáriele, ce le amu facutu in interesulu pácei a remasu fára nice unu respunsu; acé-s't'a firesce ca ne au adusu la cugetulu, ca acolo nu suntu ómenii aplecati, de a se pune in intielegere cu noi.

Dar intrebu, ca unde sa se caute amesteculu in sfacerile germáne? Ori ca e depesi'a tramisa la Dresd'a?

Domniloru! Marturisescu sinceru, ca déca o insciintiare, ce o tramitemu unu regimu germánu, spre acelu scopu, cá sa-i dámu deslusire despre unu pasu facutu de noi insine, dá, déca acé-s't'a se privesce de amestec, atunci intr'adeveru, ca nu sciu, de ce sa nu ne tememu din tóte ce le-amu facutu, déca nu ne vomu incuiá deadreptulu frontariele de cátra Germani'a.

Dar inca o intrebare: Este regimulu c. si r., e cumva cancelariulu imperialu, care a conchiematu la Vien'a serbarea puscariloru germáni, congressulu germánu pentru drumulu de feru si adunarea diur-nalistoru germáni, si facut'amu noi aicea incer-cári, spre a face propaganda in Germani'a? E fórté comod, a te tienea de unulu, cându nu poti veni la cale cu mai multi. (strigári: Fórté bine!)

Veri-care politicu nepartiditoru va díce, ca Austri'a prin pusetiunea, ce i s'a datu prin pacea dela Prag'a, a cástigatu libertatea, de a incheiá ali-

antie cu cine va voi si de a luá in considerare la acé-s't'a numai interesele séle proprii. Dara nu! Cáci audi dintr'o parte: Bine, in sa cu Franci'a nu-ti este iertatu a te aliá; altii dicu: Cu Russi'a nu-ti este iertatu a face aliantia. Domniloru! acé-s't'a e contradicere, ce firesce si afla resolverea sea sim-pla intr'o tesa, care adesea se adauge in tacere: Austri'a sa nu se ocupe cu Germáni'a ci sa astepte — pána — ce Germani'a se va ocupá cu Austri'a.

Acé-s't'a póte fi o politica germána in Austri'a, o politica austriaca nu e, si eu sum ch'ematu a face numai politica austriaca. (strigári: Fórté bine!)

Unu pré onóratu vorbitoriu, bar. Weichs, díce in tonu mai amenintatoriu, ca reimpreunarea tre-bue sa se ajunga prin fortia. Daru déca se va urmá politic'a, ce o arata, atunci nu mai e de lipsa acésta opintire mare.

Onoratu delegatu, contele Spiegel, pasi ase-menea pré cámpulu acé-s't'a fórté delicatu alu aliantiiloru, si dupa cum desaprobéza cu reso-lutiune unele tendintie si planuri, despre cari-lu potu asiguré, ca nu suntu cunoscute nice regimu-lu c. si r., asiá pré de alta parte nu se invoí cu politic'a, de mana libera.

Despre aliantie se póte vorbi firesce fórté multu si intielegu pré bine, ca cugetulu, ce obvino asiá de adese ori: „ca Prussi'a e aliatulu celu na-turalu alu Austriei, sa ne lipsimu de ori-ce lega-tura cu Germani'a, si Prussi'a, resp. Germani'a va fi aliatulu nostru in Orientu“, acestu cugetu dicu e fórté frumosu in idea, si nu me indoiescu despre bun'a vointia, nici me indoiescu ca din ceea-lalta parte ni'aru puté da mân'a; dar o astfelu de constela-tiune se forméza incetu, si pána un'a alta intrevinu momente, ce nu le putemu prevedé.

In Orientu avemu acum — acé-s't'a trebuye sa o marturisescu sinceru — pré Franci'a cá amica fórté buna. Déca lucrámu bine, cându ni-o instreinámu pré acé-s't'a togmai acolo, unde avemu lipsa de ea, e o intrebare seriósa si de asemenea e inca nere-spusa intrebarea, déca lucrurile in Germani'a voru fi astfelu pre acestu timpu, cându vomu avé lipsa de Germani'a, cá sa ne p^ota face servitiile, ce as-ceptámu dela dens'a.

Credu asiá dara ca tóte consideratiunile on. d. antevorbitoriu, de care faciú amintire, trebuye sa duca la convingerea, ca politic'a de mana libera, pre lángra daunele séle si are si folósele séle.

Vinu acum'a la sciut'a inclinare cátra Franci'a. Domniloru — pentru ce sa negu — ne aflámu in relatiuni fórté bune si amicabile cu regimulu fran-cezu, si pentru ce sa nu fie acé-s't'a? Franci'a in decursulu aniloru din urma ne-a datu de repetite-ori dóvedi despre buna vointia sea cea sincera, ea a statu pré partea nóstra in mai multe locuri si cestiuni si ne a facutu servitii bune. Sa nu dica cumva alte regime, ca si noi o amu fi facut'ó acé-s't'a, de ni s'aru fi datu ocazione. Noi nu amu um-blatu dupa ajutoriu din partea Franciei, intre re-gime mari se ofer'a servitiile cele bune, dara nu se ceru (strigári: Fórté bine!)

Dara acésta buna intielegere, despre care vor-bescu, nu e marginita numai pre lángra o comu-nicatiune amicabile a ambelor cabinetu, ea e basata essentialminte pre simphatiele poporulu. In Fran-ci'a se nutrescu acum — trebuye sa recunóschemu acé-s't'a — simphatii sincere pentru tóte popórele Austro-Ungariei, fia acelea germáne, magiare ori slave, pentru ca se tienu de Austri'a, nu dóra cându pentru unele, cându pentru altele, dupa cum acelea dau se intielega, ca voru a se desbiná de Austri'a. (Fórté bine!) Austro Ungari'a se afla intr'unu procesu mare de regeneratiune. Noi nu cunóschemu alta politica, decâtu ca oferimu acelor'a, cari pri-vescu acestu procesu cu simphatii si si arata prin fapta aceste simphatii, le oferimu o stringere de mána caldúrosa; o mána rece nu se póte intalni cu a nóstra. (Aplause.)

(Va urmă.)

Activitatea preotulu in viéti'a publica.

C o h a l m u 2 Aug. 1869.

Venindu la o atare cestiune, credu a fi bine, cá mai inainte de tóte, sa se dea o chiarificatiune asup'a demnitáliei preotiesci, pre care cá pre o taina privindu-o inca dela intemeierea ei, aflámu ca a fostu si este: un'a dintre cele mai onorifice, mai sáncte, si cu mai mare influentia in viéti'a popóreloru. De argumentu acéstei asertiuni ne ser-vesce istoria universale eclesiastica. — Insa o

atere dignitate este impreunata totu odata si cu cele mai mari greutate, de unde apoi cu dreptul urmaza aceea dăcere a S. Grigoriu Coventoriului de Dumnedieu: „ca a sei preotulu cum se cuvine, se pastreze si se indrepteze bine turm'a incredintata lui, este invetiatur'a tuturor invetiaturiloru, si maiestri'a cea pre inalta.“ Ca sa nu me lasu chiaru pre terenulu teologicu, nefindu-mi nici scopulu acest'a, ci ca sa satisfac incatu-va si dupa impregiurari numai punctului de manecare, trecu cu totul aceea ce privese activitatea preotului in biserică, si vinu la activitatea lui afara de biserică seu mai bine dăsu, in vietii'a publica, si care este o urmare consecuenta a celei dintăiu, de ore-ce activitatea preotului nu se pôte privi din altu punctu de vedere, decâtu din acelu bisericescu, aducendu insulu oficiulu lui acésta impregiurare cu sine.

Cându considerămu insa acésta a două impregiurare, adeca activitatea preotului in vietii'a publica, si acésta facendu-o, cu privire la noi, la biserică năstra, privind referintiele trecutului in care a statu biserică, privind acele referintie in care a traitu poporulu nostru; atunci vomu vedé, ca o atare activitate a preotului a fostu mai cu totulu neglesu. Dămu insa óresi-care escusare acelu tempuri de trist'a memoria, in care nu ne mai aflămu astădi chiaru că atunci, cându poporulu nostru impreuna cu conducatoriul sei eră silitu asiá dicendu categorice a vietii amesuratu arbitriului streinu, — nefindu nici vorba despre exercitarea vre-unui dreptu ce-i competea. Urme de acelea triste potu dice, ca mai vedemu inca pâna astădi, incatu la multe casuri deca ne-amu pune sa le enărămu in detăiurile loru s'aru parea potrivite cuvintele poetului: „Infandum regina iubes renovare dolorem“ — de ore-ce inca pâna astădi mai sangeréza poporulu nostru de rane vechi, suferite de prin seculi.

Insa pre lănga tóte acele suferintie, scól'a si biserică năstra n'a lipsitu nici odata totalminte de a nu-si avé si conducatoriul sei demni si zelosi, cari n'au incetatu nici odata de a lucră di si nópte in folosulu aceluor'a. Sa luămu numai tempulu de 20 ani incóce, si sa vedemu punctulu unde s'a aflatu inainté de acésta scól'a si biserică năstra; si apoi ierasi sa privimu tempulu de atunci incóce pâna in tempulu presente, si indata din asta comparatiune vomu vedé lesne, ce inaintare au facutu românii in tempu de două-dieci ani, cându alte natiuni au trebuitu se lucre seculi.

Eu atribuiu rezultatulu acésta curatu numai barbatiloru aceluor'a, cari cu deosebire s'au luptatu cu tóta resignatiunea pentru scól'a si biserică si prin urmare si pentru binele natiunii. Că pretutindenea si cá totu-deun'a asiá si la noi, si cu deosebire in comunele năstre, scól'a si biserică suntu singurele mijlóce, de a puté nobilitá tinerimea cea cruda, cá cu tempu se póta deveni din acésta parinti conscientiosi a unei familie, si totu odata individi activi si folositori societătiei omenesci.

Insa deca scól'a si biserică suntu singurele mijlóce pentru cultura; deca scól'a si biserică stau astădi pre unu terenu mai liberu, de cum au statu pâna acum; deca cerculu de activitate in launtrulu acestor'a este mai largu si mai securu; deca cu totu dreptulu se pretinde, cá si inaintea poporului preste totu sa-si ia unu sboru mai mare; apoi trebuie se pretendemu, cá si individi competenti de a lucră in acésta sferă se corespunda mai multu recerintieloru tempului in care traimu. Ieră apoi dreptulu acelu ca atari individi in genere luându-se, mai multu seu mai putienu si corespunda aceluor recerintie, acestu dreptu nu-lu pôte derogá nimenea, cu óresi-cari esceptiuni totusi, — pentru ca nici o regula fără abatere, care încă cu tempu sperămu, ca se voru emendá insa numai asiá se voru puté pre deplinu emendá, cându se va regulá dupa impregiurari numerulu aceluor individi in scól'a si biserică, cari de multe ori, optima fide, nu potu corespunde recerintieloru temporele si locale. Ne mangaiămu insa si in privintii acésta, de ore-ce acésta impregiurare inca nu e pusa la o parte, ba din contra e pusa si este de a se pune in lucrare pre acolo, pre unde numai se pôte, si in tipulu acésta sperămu, ca si acelea putiene esceptiuni se voru puté emendá. In consecutiua logica cu cele predise aru urmá cá unu principiu: „ca dela unu preotu, dela unu invetiaturu se recere acea calificatiune, care se fia conforma mai in tătăiu tempului in care traiesce, ieră apoi si uu mai putienu se fia corespondentia impregiurari locale, unde elu functionéza cá atare.

De multe ori oficiulu preotului este de o atare natura, incatu vine nu a rare ori in coatingere p. e. cu judecatori'a civile, precum e sciutu, unde elu are de a representá cause bisericesci si scolare, si totodata a aperi dreptulu acestor'a de unde apoi mi s'a si datu ocaziune de a vedé, ca acolo unde preotulu scie pasi energiosu si securu in atari afaceri, pôte sa-si castige dreptulu acelu ce compete scól'e si biseric'e; pre cându ierasi vedemu pre de alta parte cum cause drepte se perdu, cum multe bunuri se folosescu de streini numai din caus'a nesciintiei invetiaturiloru si cu deosebire a preotiloru, dela cari poporulu astépta sa intrevina. Acolo unde suntu comune miste p. e. români si sasi, românii nu a rare ori suntu deschisi dela intrebuintiarea bonurilor comune. Unde insa preotulu este adeveratu conducatoriu alu poporului, acolo vedemu, ca unu atare nu numai ca scie face intrebuintiare din acelu dreptu, ce compete scól'e si biseric'e, dara cauta si alte mijlóce, alte isvóre numai pentru inaintarea binelui comunu. Acésta asertiune o voiu si motivá printr'unu exemplu. Este sciutu, ca invetiaturii nostri cei mai multi 'si scotu salariulu loru de pre la ómenii comunei respective cu cari s'a tomnitu, si apoi ierasi este sciutu, cá cu câtu necasu platescu ómenii salariulu invetiaturului, cându vine tempulu platirei. Unii se escusa ca n'au bani la mâna, alții dicu, ca de ce se platésca, ca ei n'au avutu copii de scól'a, — ceea ce amu auditu insu-mi — ieră apoi necasulu si neplacerile ce intempina pre bietulu invetiaturu pâna-si scóte cu crucerulu unu salariu de 80—100 fl. v. a., acésta si-o pôte intipui ori si cine. Sciu insa preoti energiosi, cari cá adeverati pastori sufletesci, petronsi de chiamarea loru, interesandu-se de binele si prosperarea comunei sele, au cautatu mijlóce de a evitá o atare sarcina impreunata cu cele mai mari neplaceri atātu pentru invetiaturu câtu si pentru poporu. Si cum? Intr'unu modu fôrte simplu. Prin colecte mai mici si alte mijlóce de pre la respectivii individi ai comunei, — premergendu firesce preotulu cu fapt'a si cu cuventulu —, se formá din anu in anu din acei bani dati cu interese unu capitalu óresi-care, din care apoi in scurtu tempu se potu cumperá nisce locuri pre sém'a scól'e, care in totu anulu se luca de respectivii individi ai comunei, si cându vine tempulu de a se aduce fructele din câmpu se vendu, ieră banii se adauga la capitalu si se dau ierasi cu interesu, si astu-modu punendu-se acésta in pracsă nu demultu, in celu mai scurtu tempu se va puté plati unu invetiaturu din rentarea capitalului, si inca va fi bine salarisatu. Aru fi de dorita a se aplicá si pre aiurea acestu modu de acuirare, unde ocupatiunea principale a clasei de individi e agricultur'a, pentru ca suntu comune, care cu atātu mai lesne aru puté face acésta, cu câtu ca pôte suntu si mai avute, decâtu comunele despre care vorbescu, si care pâna acum suntu două, n'a lipsitu insa energiositatea conducatoriloru poporului. (Mi rezervu dreptulu insa de a vorbi cu alta ocaziune mai specialu, despre crescerea aceluor capitale scolare). Suntu si alte multe mijlóce, care nimeni nu-i suntu date asiá de bine spre dispusitiune, cá preotului unei comunei a face bona intrebuintiare din ele. Vomu vedé mai departe ca intr'o comuna cu atari conducatori zelosi, scól'a n'a mai remasu aceea ce a fostu inainté cu atătii si atătii ani, ci vomu vedé zidiri nóue corespondentorie scopului; vomu vedé si alte multe reparaturi si lucruri nóue tienatorie de scól'a si biserică, care tóte suntu acele medie ce ducu spre inaintarea si luminarea unui poporu. Cu dorere trebuie se marturisimu insa pre de alta parte, ca si astădi mai vedemu pre alocurea, cum mai totu ce se tiene de scól'a si biserică, a remasu totu in stadiulu acelu primitivu, in care s'a aflatu cu atatea dieci de ani. Amu auditu pre unii invetiaturu plangendu-se directoriloru locali, ca le lipsescu o incapere potrivita fatia cu numerulu eleviloru, seu ca le lipsescu nisce scaune si table potrivite etc., care precum este sciutu, suntu de neincungiarata lipsa pentru inaintarea in invetiamentu. Si cându amu pune intrebarea, ca cui sa se atribue o atare vina, poporului ca e inderetnicu, seu preotulu cá directoru localu? eu la acésta cutezu a respunde cu tóta securitatea si fără temeritate, luându asupra-mi responsabilitatea, ca o atare vina nu pôte sa se atribue poporului, ci preotului, pentru ca unu preotu, care corespunde pre deplinu misiunii sele, are totu-deun'a pre poporu la indemăna, si pôte lucră cu elu aceea ce-i place si ce voiesce in marginile possibilitătiei, penru ca dupa principiulu celu filosoficu: „acea

ce voiesce cine-va si pôte“ (? Red.) Si apoi nu mai incupe nici o indoieia, ca in poporulu românü pre lănga tóte apasările tempuriloru vitregi, s'a destepatatu totusi in elu schintea aceea eterna, care-i arata neincetatu, ca scól'a si numai scól'a este acelu mijlocu, ce face pre omu de a fi in realitate omu, si cá atare a puté vietii in societate cu ómenii. Din motivulu acésta apoi poporulu nostru nu crutia nici o ostenela pentru atari scopuri bisericesci si scolare, nu mai trebuie se fia cu zelu, de multe ori, si bine capaciatu, sa i se arete lui chiaru si a priori, aceea ce are de a face si scopulu pentru ce. — Ómenii nostri inca pâna astădi tienu de unu lucru dejositoriu a dá pre vre-unulu dintre fiii sei, cari suntu 6—7 bá pôte si mai multi la numeru, de a invetiá si óresi-care meseria; ci mai bine i tienu pre toti la córnelu plugului, si apoi ce proprietari are se ieră din toti acésti a se pôte calculá lesne, impartindu-se biat'a averea aceea in atatea si atatea parti. Acésta inca este unu rev, ce provine mai cu sémă ierasi din nedestul'a capacitate a poporului, pentru ca si in privintii acésta intr'o comuna nu este altulu mai competente de a capacita si indemná pre poporu decâtu preotulu, ba potu dice ca si invetiaturulu.

Din cele predise s'aru puté incatu-va vedé ca activitatea preotului trebuie se fia asiá dicendu o activitate o m n i l a t e r a l e, inrl'at'at' cátu i compete sfer'a loru de activitate in scól'a si biserică; se nu pérda nici odata din vedere misiunea aceea, pre cátu de sánta pre atātu totu odata si grea, de ore-ce este sciutu, ca scopurile cele mari si sante se ajungu numai prin mare stradania, vietuindu in studiis laboribusque, pentru ca dice Horatiu: „Nil sine magno vita labore dedit mortalibus.“

Nic. D. Mircea,
Teol. abs. si Jur. a. III.

Varietati.

** In Sébesiu se impartira in 10 Augustu st. n. interesele anului 1869 din capitalulu fundatiunii Eperjesy in parti egale intre veduvele:

Rebecca Lange de confes. Augsb. Elisabetha Frank rom. cat. Mari'a Draghiciu gr-or. Mari'a Arionu Ienci gr. cat.

* Multe familii de Secui emigrare in Romania'a, parasindu-si vetrele acésti a au fostu chemati a se asiedia in Bihoru, au preferitu inse Romania'a.

** In lun'a lui Augustu va avea locu in Romania'a o inspectiune generale a armelor armatei. Pentru anulu 1869 suntu chemati sub standardu 7,200 de recruti.

** Ministeriulu romanescu, de agricultura, negotiu si lucrari publice i s'a concessu unu creditu de 530,331 franci pentru liniea drumului de feru Giurgiu-Smurd'a si pentru punerea in activitate a liniei Bucuresti-Giurgiu, carea se va deschide cu 1 lui Octomvre.

** Ministeriulu de resbelu rom. i s'a deschisu prin unu decretu alu principelui din 30 Iuliu unu creditu extraordinariu de 52,379 franci, spre a plati Serbiei cele 20,179 de ocale si 275 dramuri de pravu de pusca, ce le a cumperatu in a. 1866.

* O nunta curiosa se celebrá mai deunadte in Szegedin. Mirés'a cea delicata eră o giganta de trei máji de usurica. Nonii au fostu unu piticu de 2½ urme si 3 policari, si o Albina. Se intielege de sine, ca acésta compositiune de ómeni extraordinari a atrasu unu publicu mare la actulu cununiei.

** Dela Almasiulu-mare tract. Geoagianului II ni se scrie:

Inainté de acésta cu trei ani mutandu-se in comun'a năstra Almasiulu-mare, parochi'a Bradetu, unu jidovu cu socia cu totu, acelu a muritu, cându s'a implinitu anulu. Respectiv'a sea socia Ernestin'a, n'au voitu a se mutá din acésta comuna, ba inca pâna traia sotulu respectivei si mai multu dupa aceea, cá veduva, au aretatu mare aplecare spre crestinatate. Mai tãrdiu insa au dechiaratu seriosu inaintea crestiniiloru, ca vrea a fi crestina de religiunea gr. or. — Stãndu totusi dubia, ca se pôte ori nu? acésta seire veni la cunoștinti'a subserisului, si intrebandu-o deca e adeveratu ori nu? mi-au marturisitu totu in intielesulu de mai susu. Deci in intielesulu S. Evangeliu amu intari'o si invetiaturu in credintia, deslusindu-i legea crestinesca. Din acelu tempu a pornitu cu mai mare evlavie si rãvna spre crestinismu, au urmatu cele preserise prin lege si au invetiaturu rugaciunile, porunciile si tainele. Si apoi in 18 Iuliu a. c. au primitu Tai-

n'a S. botezu, primindu numele Elen'a. Acésta fapta intru adevéru purcésa din simtire curata crestinéscă, au produsu și între cei-a-lăți poporeni plăcere și întarire mai mare cătra legea lor stramosiéscă. Iéa unu crestinu veduvu totu din acésta parochia, vediendu evlavi'a nóuei crestine, au cerut'o de socia, cu carea s'au și conunatu dupa lege, observându-se tóte formalitățile prescise, cu care ocaziune mentiunat'a crestina Elen'a nu numai de paganismu s'au desbracatu, dara totu odată și hainele de mai înainte le-au lepadatu, imbiindu-se dintre crestini fruntasi a-i daroi schimburi frumóse de haine romanesci, care sub forma de cinste le-au și primitu. **Ioan u Oni'a,**
Parochulu locului.

Consemnarea.

Objectelor intrate la asociatiunea nationala aradana pentru cultor'a poporului român, intru spriginirea sortitorei, filantropice care in folosulu fondului asociatiunei se arangeza pre 1 Sept. 1869 si adeca dela:

(Continuare.)

71. Dn'a Elen'a Stup'a din Oradea-mare, dóue curele de nadragi brodarite cu girlanda de flori, mf. pr.

72. Dn'a Elen'a Bio'a nasc., Poinariu din Oradea-mare, unu servitiu de argentu pentru o persóna in etui.

73. Dn'a Ecaterin'a Neteu nasc. Bodea din Oradea-mare, unu requisitu de argintu pentru cusuta in etui cu oglinda.

74. Dn'a Sofi'a Zsiga din Oradea-mare, unu atramentariu de porcelanu auritu.

75. Dsiór'a Mari'a Poinariu din Oradea-mare, un'a caciula comota brodarita din lánă de Berlinu cu unu ciucurelu din firu de argintu, mf. pr.

76. Dsiór'a Corneli'a Lazaru din Oradea-mare, un'a corfa de bilete cosuta din margele cu garnitura de atlasu, mf. pr.

Dsiór'a Veronic'a Gucionsey din Oradea-mare, unu aretatoriu pentru cárti de cetitu, brodaritu cu margele mf. pr.

78. Dsiór'a Gisell'a Bogdanu din St. Nicolau-mare, o perina de orologiu brodarita cu janiția pre moire albu mf. pr.

79. Dsiór'a Natali'a Bogdanu din St. Nicolau-mare, unu inelu pentru servetu brodaritu cu janiția pre moire albu, mf. pr.

80. Dn'a Angelin'a Dogariu nasc. Arcosi din Aradu, un'a tasa de lampa indrita din lánă de Berlinu, mf. pr.

81. Dto. dto. un'a corfa de margele pentru ferésta mf. pr.

82. Dn'a Iuli'a Sierbanu naso. Maniu, din B. Comlosiu, un'a perina de canapea brodarita, mf. pr.

83. Dsiór'a Aureli'a Neagoe din Mercina, unu scutu antiluminariu scobitu din lemn albu cu litere cosute in fire de aur mf. pr.

84. Dto. dto. o tasa de lampa brodarita si cosuta cu margele pre postavu resiu mf. pr.

85. Dto. un'a tirada, ce imaginéza unu cáne culcatu pre o perina de metasa mf. pr.

86. Dto. dto. o corfa de bilete brodarita cu metasa si margele si firu de aur, mf. pr.

87. Dsiórele Emili'a si Aureli'a Popovicu din Comlosiu, (S. An'a vechie) unu covoru lucratu in brodaritu, mf. pr.

88. Dsiór'a Eufrosin'a Andreevicu din Caransebesiu, o perina de divanu, brodarita mf. pr.

89. Dsiór'a Elis'a Brancovicu din Caransebesiu, o perina de divanu brodarita cu pantlica de catifea négra, mf. pr.

90. Dsiór'a Mari'a Popovicu din Caransebesiu, o cotaritia de mésa lucrata din margele, mf. pr.

91. Dsiór'a Rosali'a Bihoiu din Caransebesiu, o cotaritia de parete, mf. pr.

92. Dn'a Solomi'a Banovicu din Caransebesiu, o capitia comoda indrita din lánă de Berlinu cu ciucurelu din fire de arg., mf. pr.

93. Dn'a Elen'a Dimitrieviciu din Caransebesiu, o tasa de lampa cu giurlanda de flori lucrate din lánă de Berlinu, mf. pr.

94. Dn'a Iuliana Stoic'a din Caransebesiu, sie-se marare albe de pusunariu.

95. Dsiór'a Mari'a Dod'a din Caransebesiu, o cotaritia de mésa din margele, mf. pr.

96. Dsiór'a Mari'a Tinea din Caransebesiu, unu atarnagiu de orologiu, mf. pr.

97. Dn'a Ana Vasileviciu din Caransebesiu, unu rolu de acé brodarita din lánă de Berlinu, mf. pr.

98. Dn'a Elisabet'a Peti'a din Caransebesiu, o parechia de papuci brodariti, mf. pr.

99. Dsiór'a Eufrosin'a Bon'a din Caransebesiu, o tasa de lampa indrita din lánă de Berlinu, mf. pr.

100. Dsiór'a Aureli'a Neagu din Caransebesiu, o parechia de papuci brodariti din lánă de Berlinu, mf. pr.

101. Dn'a Ecaterin'a Bon'a din Caransebesiu atarnagiu de orologiu, mf. pr.
(Va urmá.)

35—2 Concursu.

Amesuratu conclusului conferintei archidiece-sane de astadi, se deschide prin acésta concursu pentru ocuparea urmatóreloru stipendii din fundatiunea archidiece-sana „Franciscu-Iosefina“:

- dóue stipendii de câte 200 fl. v. a. pre anu, pentru doi tineri, cari aru dori a invetiá sciintiele tehnice, séu in rendulu alu doilea, cele filosofice naturali la o universitate in afara;
- unu stipendiu de 100 v. a. pentru unu juristu in patria;
- dóue stipendii de câte 50 fl. v. a. pentru doi gimnasisti.

Doritorii, de a ocupá unulu séu altulu din acéste stipendii, cererile séle timbrate si prevédute cu atestatele scolastice, carte de botezu, de paupertate si de moralitate sa-le inainteze la eforia subscrisa prin P. P. protopopi respectivi pánă in 3/15 Sept. a. c. Sabiiu 3/15 Augustu 1869.

Eforia archidiece-sana gr. or.

39—2 Concursu.

La scól'a populare elementare gr-or. din Helchii, a devenitu vacante postulu invetiatorescu, cu care este impreunatu unu salariu anuale de 168 fl. v. a. prelángha cuartiru liberu de locuintia.

Doritorii de a ocupá acésta statiune suntu pofliti, cá concursurile lor—inezstrate cu documentele inaltu prescise despre calificatiunea si purtarea lor morale si politica, si adresate cátra Preanotulu Scaunu protopopescu I-iu alu Brasiovului—sa le tramitia subscrisului comitetu parochiale, pánă in 25 Augustu a. c.

Helchii in 30 Iuliu 1869.

Comitetulu parochiale alu

comunei gr-or. din Helchii

Ioane Craioveanu

Presiedinte.

(40—2) Concursu.

Devenindu posturile de invetiatori vacante la scótele populari greco-orientali din mai josu insemnatele comune, se eserie prin acésta concursu pánă la 22 Augustu a. c. cal. v. si anume:

- La Intorsur'a-Buzeului cu salariu de 100 fl. v. a. cuartiru liberu si lemne.
- La Sit'a-Buzeu cu salariu de 100 fl. v. a. cuartiru si lemne.
- La Vam'a Buzeului cu salariu de 80 fl. v. a. lemne si cuartiru.
- La Cernatulu de josu cu salariu de 70 fl. v. a. in hani si bucate si cuartiru.
- La Nagy si Közép-Ajta cu salariu de 60 fl. v. a. in hani si bucate, si cuartiru.
- La Apati'a cu salariu de 60 fl. v. a. cuartiru si lemne.

Doritorii de a ocupá acéste statiuni, voru avé pre lángha dovedirea calificárei recerute in studii si cantári, sa-si adreseze petitiunile bine instruate cátra subscrisulu inspectore district. de scóle.

Brasiovu, in 31 Iuliu 1869.

Ioanu Petricu,

Protopopu.

(23—2) Concursu.

Pentru ocuparea statiunilor vacante de invetiatori la scótele populare din comunele:

- Alba cu unu salariu de 200 fl. v. a. cuartiru si lemne de incalditu.
- Arad'a, cu salariu de 200 fl. v. a. cuartiru si lemne.
- Ponorelu, cu salariu de 160 fl. v. a. cuartiru si lemne.

Doritorii de a ocupá acéste statiuni au de a asterne pánă la 20 Septembrie a. c. la inspectiunea scolare tractuale urmatórele documente:

- ca au absolvatu IV clase gimnasiale si cursulu pedagogicu séu clericale.
- ca au deplina cunoscintia despre cantárele, si tipiculu bisericeii, si
- ca au viétia morala nepatata. Cei mai calificati voru avé preferintia.

Dela Inspectorulu tractualu alu Zlatnei de susu.

Campeni, 31 Iuliu 1869.

Ioanu Patiti'a,

Protopopu.

Citatiune edictala.

Ioanu Dumitru absolutu de gimnasiulu micu român din Brasiovu casatoritu cu Mari'a Lupu ambi gr. or. din Tieniulu român, parasindu-si legiuit'a sea socia a pribegitu in Romania, se citéza cá in terminu de 6 luni sa se infatisieze la subscrisulu foru protopopescu, cá sa respunda la pár'a aster-nata din partea sociei lui, cáci la din contra si fára de elu in intielesulu SS. canóne ale sántei nóstre biserici se va dá otarire párei date asupr'a densului.

Scaunulu protopopescu gr. or. alu Cohalmului.

Draosu, 5 Iuliu 1869

Ioanu Iosifu,

(30—3)

Adm. prot.

Edictu.

Simeonu Giurgiu din Buciumu-Cerbu parasindu de unu tempu indelungatu pre legiuit'a sea socia Rafil'a Craciunu din Stanig'ia fára a se sci obicatiunea lui, este prin acésta citatu cá in terminu de unu anu si o di dela datulu subsemnatu sa se infatisieze inaintea subscrisului foru matrimoniale; cáci la din contra si in absentia lui se va pertractá si decide — in sensulu S. S. canóne ale s. maicei nóstre biserici románe gr. or. — procesulu divortiale incaminatu de soci'a lui.

Bradu, 31 Iuliu 1869.

Forulu matrimoniale gr. or. alu tractului Zandrului.

Moise Lazaru,

(35—2)

Protopopu.

35—2 EDICTU.

Comanu lui Ioanu Cotoră din Resnari in scaunulu Sabiiului, care acum de doi ani (findu in procesu divortiale cu legiuit'a sea socia Stan'a nascuta Teodoru Crivetiu, totu din Resnari, si luándu actele procesuale cu sine,) cu necredintia parasindu-o pre acce, au pribegitu in lume, si dela pribegirea lui incóce, nu s'au mai audita nimic'a despre loculu aflárei densului, dreptu accea, se provóca, cá in terminu de unu anu si o di dela datulu de fatia, sa stea fatia la subsemnatulu foru protopopescu cu numit'a sea socia, cá sa arate caus'a parasirei patriei, si a sociei sele, cáci, la din contra, si in absentia densului, celea de otaritu in caus'a acésta, la intielesulu canóneloru sántei nóstre biserici gr-orientale, se voru otari.

Sabiiu, 1 Aug. 1869.

Scaunulu prot. gr. or. alu tract. Sabiiului alu H. Ioanu Pannovicu, Protopopu.

(50—1) Edictu.

Georgiu lui Petru Solomonu din Alamoru Comitatu Albei de josu, care de cinci ani de dile au parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea socia Elisabet'a lui Nicolae Bobesiu din Ogn'a, si nu s'au mai auditu nimic'a despre loculu aflárei lui, se provóca cá in terminu de unu anu si o di sa se infatisieze cu soci'a sea la subsemnatulu foru protopopescu — si se arate caus'a pribegirei si parasirei sociei sele — séu in persóna, séu prin procuratoru, cáci la din contra si in absentia densului se va otari in caus'a lor dupa canónele sántei nóstre biserici cele de lipsa.

Sabiiu, 1 Augustu 1869.

Scaunulu protopopescu gr. or. alu Mercurei. Petru Badila, Protopopu.

Bars'a de Vienn'a.

Din 8/20 Augustu 1869.

Metalicele 5%	63	Act. de creditu	311 80
Imprumut. nat. 5%	72	Argintulu	121 25
Actiile de banca	772	Galbinulu	5 93